

A jel

A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban. (Lk 2,12)

Élt egyszer egy tudós, aki egész életében a Világért aggódott. Minden idejét a Világ problémáinak a megoldására áldozta. Szüntelenül dolgozott. Hét éves kisfia mindig be-be kukkantott szobájába, mert segíteni szeretett volna édesapjának. A tudós mérgesen mindig kikergette, de a fia mindig vissza-

ment. Megunva, a tudós levette könyvespolcáról a világ térképét. Apró darabokra vágta, majd odaadta kisfiának, és így szólt:

- Fiam, te szereted az ilyen összerakós játékokat. Itt van a Világ darabokra vágva. Rakd össze, javítsd meg, lássuk sikerül-e. - Ez után az apa azt remélte, hogy fia békén hagyja. De csak néhány óra telt el, s a gyermek csillogó szemmel eléje állt.

- Sikerült befejezmem!

A tudós nem hitte, képtelenségnek tartotta, hogy egy hét éves gyermek a Világ térképét, amelyet soha sem látott, össze tudja rakni.

Gondolta, hogy valami nagy összevisszaságban rakta össze. Megnézte és legnagyobb megdöbbenésére a térkép tökéletesen össze volt rakva.

- Fiam, hogy sikerült? Hiszen nem ismered a Világot...

- Hát igaz, hogy a világot nem ismerem, de amikor levette a térképet és mielőtt összevágta volna, észrevettem, hogy a térkép másik oldalára egy ember van rajzolva. A világot nem sikerült összeraknom, de megfordítottam a papírdarabkákat és összeragasztottam az embert. Gondoltam, ha sikerül megjavítani az Embert, a Világ magától megjavul. Így sikerült.

Gyermekbölcsesség, s mekkora igazság van benne!

Karácsonykor, Isten gyermek alakjában küldi a megváltást: gyermekeké a mennyeknek országa! Bennük van a tökéletesség, a teljesség. Ám, ahogy lassan nőnek, darabokra tépik ezt az eszményi világot, amelyet születésükkor kaptak.

Felnőttkorunkban észrevesszük, mennyire szétforgácsolódott emberi életünk, majd mindent elkövetünk, hogy helyrehozzuk, egészzé tegyük ismét. Nappalt éjjé, éjt nappallá teszünk és mégsem sikerül világunkat és ezen belül életünket megjavítani.

De eljön egy gyermek és neki sikerülni fog, vagy legalább is olyan példát ad, amelyet ha követünk, célhoz érünk. Hogyan? Megjavít bennünket, embereket, és így a világ magától megjavul. Vegyük hát észre, hogy annak az eszményi életnek térképe is össze van tépve, amelynek megvalósulása érdekében élünk és dolgozunk, ám amelyet még ma is lehetetlen összerakni. De fordítsuk meg, lássuk meg a hátán levő embert, őt könnyebben összerakhatjuk. Ez az ember a názareti Jézus: tanításaival, példaadásával, útmutatásaival és üzenetével. Ha megtaláljuk benne az embert, megtaláljuk az általa hirdetett boldog lelki életet is.

Karácsony közeledtével még gyakrabban kell(ene) Jézusra gondolni, mint máskor, és észrevenni a világ térképének a másik oldalán az ő képét. Ennél jobb, tökéletesebb jelre ma sincs szükségünk: ha a gyermek észreveszi, mi felnőttek is észre tudjuk venni.

*Ó emberek, gondolatok ma rá,
/S gondolatok rá holnap s minden
áldott / Napján e múltó életnek, s
legyen / A betlehemi énekből öröm,
/ A karácsonyi álomból valóság, /
És békessége már az embereknek!
(Juhász Gyula: Betlehem)*

Léta Sándor

Karácsonyi gondolatok

Mindannyian másért szeretjük karácsonyt.

A feldíszített fenyőfán égő gyertyák hangulatáért, az ünnepi vacsoráért, ahol körül üljük kicsik-nagyok a szépen megterített asztalt. A békességért, amelynek levegője szétárad otthonainkban. A találkozásért a régen nem látott barátokkal, a távolabbi rokonokkal. Az ajándékért, amit gondosan válogattunk és rejtegettünk, és persze a meglepetésekért, amit mi kapunk.

Sokat is készülünk az ünnepre. Gondos listákat készítünk szeretteink nevével, akiknek ajándékokat szánunk, hosszú órákig bújuk a szakácskönyveket, végtelennek tűnő perceket várakozunk teli bevásárlókosárral egy-egy nagyáruház pénztára előtt, beszerezzük az összes díszet, gyertyát, sütünk-főzünk és tervezgetünk. Tele vagyunk izgalommal, és néha bosszankodunk is, mert túl kevés az idő ahhoz, hogy minden olyan legyen, amilyennek azt megálmodtuk.

Mégis fontos az álmainkban élő kép, amely miatt minden évben újra és újra előről kezdjük. Mert azt reméljük, az idén valóban olyan békés, nyugodt és szeretettel teli lesz az ünnep. Rálelünk arra a kincsre, amelyet igazán kívánunk, amelyről már annyit hallottunk, de a hosszú évek folyamán már annyiszor elszalasztottunk.

Pedig a vágyainkat nyitó ajtókulcs nálunk van. Ott benn, ott a mélyen.

Egy történet jut eszembe, amit egy fiúról hallottam, aki már régóta akart cirkuszba menni. Egyik nap, amint az utcán sétált észrevett egy

harsogó, színes plakátot az egyik kirakatban. Az állt rajta, hogy hamarosan egy cirkusz érkezik a városba. Sőt, már következő szombaton meg lehet tekinteni előadásukat.

A fiú rögvest hazaszaladt, hogy édesapjától pénzt kérjen a jegyre. Az apa meg is ígerte, ha fia a héten jól tanul, segít a házimunkában, elmehet. Szombat reggel korán ébredt és miután megterítette a reggelihez az asztalt, dobogó szívvel ment apukájához.

- Csupa jó jegyet szereztem egész héten, sokat segitettem itthon is, még mosogattam is!- mondta büszkén.

Édesapja odaadta neki a pénzt, ő pedig tele izgalommal indult el a városba. A vadállatokra gondolt, a légtornászokra, a bohócokra és mindarra, ami majd a cirkuszban történni fog. Korán ért oda és nézelődött, amikor hirtelen a fő utcán megjelent a cirkuszosok menete. A cintányéros bohóc mögött két óriás elefánt ballagott. Az egyik hátán egy csimpánz ugrabugrált, a másikén egy csillogó ruhába öltözött artistanány kézen állt. Zsonglőrök fényes gömböket dobáltak, volt olyan is, aki hatot egyszerre! És akkor még ott volt egy félelmetes oroszlán ketrecbe zárva és két tűznyelő is. A fiú tátott szájjal nézte a felvonulást. Alig akart hinni a szemének, amikor egy piros csákót viselő barnamedvét is észrevett, amint táncos léptekkel követte a pónikat.

folytatása a 4. oldalon

Szász Adrienne

Magyarsárosi karácsony

*Mély völgyben sok kis házikó,
mint aranyalma és dió*

karácsonyfa ágain,

mikor a szél fúj, süvölt kinn,

úgy bújnak egymáshoz fázva,

kis Jézuskát vágyva, várva.

Süvít a szél, porlik a hó,

felcsilingel száncsengő szó,

s jégvirágos ablakokban

sok kisgyermek szíve dobban:

„Tán a Jézuska közeleg?”

Ily zord időben csak ő lehet!”

Ilyenkor a kutya vakkán

farkát behúzza vakkant, már

szegény álmában sem nyughat,

megugatja hát a holdat.

S egyszer csak az éji csendbe

áhítat száll a lelkekre.

Hó szítál a téli tájra,

s rátelepszik minden házra.

Ráncos kezek simogatják

kis unokák bársony arcát.

„Valamikor réges-régen

Betlehemben, mint most éppen

egy kisgyermek született.

Hallgassátok gyerekek.

Száz csengő szól, szél dúdolja,

közénk jött a kis Jézuska.”

Halljátok hát emberek,

Megváltónk megszületett!

Bandi András

Karácsonyi gondolatok

folytatás a 3. oldalról

A sort egy mókás ruhába öltözött bohóc zárta, aki pereceket osztogatott. Legvégül lépdelt peckesen a porondmester hangszóróval a kezében. Ahogy elhaladt a fiú előtt az odafutott hozzá, kivette zsebéből az összehajtogatott bankjegyet és odanyomta a meglepett ember kezébe. „Köszönöm!” – mondta ragyogó szemmel – „még soha nem voltam ilyen jó cirkuszban.” Azzal sarkon fordult és hazament.

Soha nem tudta meg, hogy mit mulasztott el. Azt hitte a cirkuszban volt, pedig csak a városba való bevonulást látta.

Ha nem vagyuk kellően óvatosak úgy járhatunk, mint ez a kisfiú. A gyertyafényben úszó, minden földi jóval megrakott asztal vágyott képe mögött a mélyen ott rejlik karácsony igaz üzenete. A csillogó fényőfa, az ajándékok, a család békés, boldog együttléte csak kiegészítője, velejárója karácsony tartalmának. Az ünnep öröme nem más, mint

Jézus születése. Igazi karácsonya annak van, aki valóban hiszi azt, hogy Jézusban Isten azzal az emberrel ajándékozott meg bennünket, aki megmutatta nekünk az Ő örök, mindeneket átfogó, de ugyanakkor egészen egyéni, személyes szeretetét. Ez a tudat pedig átragyogja egész életét, szavainak, tetteinek, a másik emberhez való viszonyulásnak mozgatórugója lesz. Karácsony idején *„Isten szeretetének fényforrásából olyan sugárnyalábok indulnak el, amelyek nagy körben vetik fénykúpjukat. Ebben a fénykúpban megjelennek előttünk – most már nemcsak a maguk emberi alakjában, hanem Isten szeretetének rájuk vetődő csillogásában – szeretteink és haragosaink, barátaink és versenytársaink, kedves és kellemetlen ismerőseink... S ebben a nagyra tágult fénykörben, abból a karácsonyi fényforrásból kiinduló sugárzás a szeretet áramlását mozgatja, tőlünk másokig és másoktól hozzánk.”* (Veöreös Imre)

A cirkuszba vágyó kisfiú soha nem tudta meg, hogy mit veszített. A nagy zaj, a színes sokaság, a

pompás felvonulás megtévesztette, azt hitte ez az, amit keresett, ez az, amire olyan nagyon vágyott. Pedig, ha tovább marad, ha nem elégszik meg az első látvánnyal, sokkal gazdagabban térhetett volna haza. Láthatta volna az elefántokat egy lábón állva körbe forogni, a lég-tornászokat tizenöt méter magasan szaltózni, a zenebohócót egyszerűen öt hangszeren játszani. Ugyan boldogan tért haza, de az igazi cirkuszi művészetből semmit nem látott.

Mindannyian másért szeretjük karácsonyt, de az ünnep valódi tartalma csak akkor lesz a miénk, ha megpróbáljuk meglelni annak valódi tartalmát. Ne elégedjünk meg a kiegészítők tarka sokaságával, hanem Jézus tanácsát követve evezünk a mélyre, hogy olyan öröm birtokosai lehessünk, amely aztán egész életünket beragyogja.

Jézuskának is pihenni kell

1988 tele Erdélyben is megpróbáló volt, de szép, mert az erdélyi telek mindig szépek. Kemény hideg volt a Hargita tövében is, Lókodban, a szülőfalumban, ahol öttagú családdal készültünk a nagy útra, a kivándorlásra. Szinte alagutakat kellett vájni a nagy hóban, hogy eljuthasson egymáshoz az a 25, többnyire idős ember, aki akkor lakta ezt az alig 60 házból álló székely falucskát. Pap csak hébe-hóba járt a faluba (inkább csak „hébe”, mert „hóba” járhatatlan volt a hegyi ösvény), hiányzott a templomozás a családdunknak, hiszen már második esztendeje, hogy nem vehettem palástot vállamra. A családi ház ősi falai között tartottunk istentiszteleteket gyermekeink bibliaolvasásával, közös énekléssel, imádkozással. Eljött egy-két járnai tudó falubeli is, de csak titokban, mert tartani kel-

lett a „ránk vigyázó szemektől”. Bármilyen nehéz is volt az élet, karácsony feltartóztathatatlanul jött. Adventje nagy hóval üzenete, hogy szép lesz ismét, bár az Angyalnak nem lesz könnyű dolga. A kibeszélhetetlen reménytelenségben egyet tudtam biztosan, hogy Jézuska most is megszületik, mert ez Isten akarata, nem ember teremtette körülményektől függ a karácsonyi csoda...

De hogy fogadjuk, milyen lesz a szenteste? Drága édesapám saját ültetvényéből, a kert sarkából kivágott egy karácsonyfának való szép, fiatal fenyőt. Vendégekre a nagy tél miatt sem számíthattunk. Az első nyomokat a tömött havazások után nem emberek taposták, hanem a különböző vadállatok, még ablakunk alatt is járt a medve... No, meg az ismerősök, barátok, rokonok közül is sokan „elhagytak”, hogy ne

Messze száll a karácsonyi ének

*A karácsonyfán víg fények égnek!
Messze száll a karácsonyi ének!
Szíve van ennek a zenének!
Dallamai szívből szívbe érnek!*

*Talán ott meg is gyökereznek.
Ha igen, akkor szepet, jót teremnek
hasznára minden egyes embernek,
mert száll, száll a karácsonyi ének!*

Halász István

legyen kellemetlenségük a velünk való kapcsolattartás miatt.

Hangulatnövelő ötletünk támadt. Készítünk egy betlehemet és azzal elmegyünk ahhoz a néhány házhoz, ahol még élet van és a kaput is még be lehet nyitani. Farostlemez, szeg, kalapács hamar akadt a ház körül, hiszen csupa költözködésből állt akkor az életünk. Zita lányunk fiús ügyességgel segítkezett (mindig job-

ban érdekelte az ilyen, mint a babák, de hála Istennek most ő hozza nekünk az első unokát), Noémi és Alpár a babák között keresgéltek, hogy egy megfelelő Jézuskát találjanak. Az sem lehetett gond, hogy fiúbaba nem került elő! A kis házikó elkészült (valahol még most is meg kell lennie otthon, a sok hányódásban elmaradt tőlünk, pedig milyen szépen szolgált azon az estén), fenyőágak közé fektettük be Jézuskát, kis villanykörtevel összkomfortosítottuk a szentélyt, de a gyertya is kéznél volt, mert sokszor nem volt villanyvilágítás nem csak a falucskánkban, de az országban sem. Öltözködtünk, jó meleg ruhát kellett felvenni a mínusz 10-15 fokok hidegben. Édesanya nem tartott a betlehemezőkkel, otthon várta az Angyalt, készítette a vacsorát. De miért is jött volna, hiszen akkor kinek mesélnek a gyermekek az esteményeiről?

A 7, 9 és 10 éves gyermekeink már 2-3 éves koruk óta tudták a szebbnél-szebb karácsonyi énekeinket, így nem volt szükség főpróbára sem. Az első beköszöntés Tatahoz, édesapámhoz vezetett. Itt nagy baj történt, mert bizony a felnőtt férfiak elérzékenyültek, és a gyermekek kellett édesapjuk és nagyapjuk helyett is kántáljanak énekeljenek, beköszöntőt mondjanak. Aztán már úgy belejötték, hogy nem szorultak segítségre a továbbiakban. Nem volt könnyű megközelíteni a vastag hópaplanba burkolózott kicsi székely házakat, kezünk, lábunk, arcunk érezte a nagy hideget, de nem tudta legyőzni a szívekből jövő melegséget. A betlehemet én vittem, hogy ne csipje a hideg a gyermekek kesztyűs kezecskéit, csak a kapukon belépve adtam oda a „hírvivőknek”. Valami csoda folytán nem vették el azon az estén a villanyt, így nem kellett a másik világítóeszközzel, a gyertyával bajlódni. Volt ház, ahol alig találta meg meglepetésében a lakó (többnyire egyedül éltek az emberek) a csatlakozót, hogy láthassa Jézuskát. A verseket felváltva mondták a gyermekek, a vége felé már a hidegcsipte szájacskájuk elég nehezen formálta a szavakat. Egy németajkú atyafi, aki

a háború után került Lókodba, és aki 35 év után is nehezen beszélt „székelyül”, és nem járt soha templomba, mert oda tartozott azok közé, sirva köszönte meg, hogy nem hagytuk ki őt sem. Volt, ahol csak a nagykapun lehetett bemenni, mert a hó úgy eltorlaszolta a kiskapubejárót. Édesapám, a Tata gondoskodott a belépési lehetőségekről – mert mondanom sem kell – követte vagy előtte ment a kis csapatnak, hogy megvédjen az esetleg ránk rontó kutyáktól.

Átértünk a belső utcába. Rigó Juliska nénit nem sokkal azelőtt érte baleset, ő is egyedül lakott. Mint a falu többi, mozogni tudó lakója, ő is egy tehénkét és néhány juhot tartott, amiknek a takarmányt a nyáron hazajáró gyerekek kaszálták, szárították és szállították haza és rakták fel az udorba (szénapadlásra). Jó rokon volt, titkos istentiszteleteinkre is mindig eljött, botjával támogatva magát, és ő toborozta a Nikodémusokat is. Soha nem jött üres kézzel. Gyermekeink most is reméltek egy kis „váltásot” a fáradtságos munkájukért, az énekekért, a verselésért. Amikor éppen készültük nagy lelkesen az ajtója előtt a köszöntést, hogy: „Az Úrjézus szent nevében, aki ma született...”, meghallottuk a botja kopogását belülről és kinyitotta az ajtót. Megdöbbenünk, hogy most mi lesz, mert Jézuska érkezését megzavarta ez a nem várt esemény.

- Milyen jó, hogy jöttetek, Laci! A héten nem jött senkim haza a városból, hogy segítsen, és látod, hogy alig tudok járni. Menj hátra a szénacsűrbe és az udorból dobjál le annyi takarmányt, hogy az ünnepekre legyen elég ennivaló az állatoknak is!

Láttam a döbbenetet gyermekeink arcán és a kérdő tekintetüket, hogy most mi lesz, mert mi nem éppen ezért jöttünk, a mi küldetésünk sokkal magaszosabb. Egy hang sem jött ki egyikük szájából sem! Vajon odaszal az egész szenteste varázsa, az eddigi élményvilág? – nyilalt bele szívembe és hidegrázással futott át rajtam egy újabb kudarc lehetősége mostoha életünkben! Istenem, csak

most adj valami megváltó sugallatot! Aztán elkezdtem magyarázni: Látjátok, hogy milyen nehéz utat tettünk meg idáig, járatlan hóban tapostunk, a betlehem is ide-oda rázódott, Jézuska is elfáradhatott, meg bizonyosan fázott ő is, nem csak mi. Menjete be, és egy kicsit melegedjete meg, majd jövünk Tatával, és akkor elénekeljük az énekeket és elmondjátok a köszöntőt. Jézuskának is pihenni és melegedni kell.

Én visszafordultam az ajtóból, édesapámmal az istálló és csűr felé vettük utunkat, a gyermekek megbefordultak az ajtón néma csendben, hogy pihentessék és melegítsék Jézuskát is... Dolgunk végeztével, amikor a ház felé tartottunk, bátor hangokat hallottunk kiszűrődni Juliska nénitől, a három gyerek ajkáról: *„Kisjézuska megszületett, örvendjünk, / Karácsonyi köntöst öltösn a lelkünk, / Betlehemben fekszik rongyos jászolban, / Azért van oly fényesség a faluban!...”*

Otthon már várt a megérkezett „Angyal” a feldíszített fával. Az édesanya szeretete igazi meleg Betlehemmé varázsolta a menedékként szolgáló, öreg ősi házat. Az ajándékokcák is előkerültek a fa alól. De mindennél drágább volt az élmény, ahogy gyermekeink a kántálásról, a fogadtatásokról meséltek. A karácsonyfa mellé elhelyezett betlehemben hallgatta Jézus is a nagy küldetés teljesítéséről szóló beszámolókat és helybenhagyta annak minden történéseit. Nem bánta, hogy pihennie kellett, amíg Juliska néni jószágai is megkapták a karácsonyi eleséget, a németajkú Jakab bácsinak is meg kellett értenie a meglepetéstől még érthetetlen szavakat.

Ez volt az utolsó karácsonyunk otthon, Erdélyben, Székelyföldön, a Hargita lábánál, a kicsi Lókodban. De minden karácsony örök üzenete velünk jön és élte: *„a Karácsony nem hagy el soha, / Bűnben és ködben mindig visszahozza, / A kisgyermekek tiszta mosolya!”*

B. L.